

بسمه تعالی

عنوان: شیوه‌نامه پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان در دوره تحصیلی دکتری به شیوه استادمحور مبنی بر رفع نیازهای کشور	نوع سند: شیوه‌نامه داخلی حوزه معاونت آموزشی	
ویراست: ۰۱	صفحه: ۵ + (۳ پیوست)	شماره سند:
تاریخ تدوین: ۱۴۰۱/۱۲/۲۳	تاریخ آخرین ویراست:	
تهیه کننده: دکتر سمیه حمیدی (رئیس گروه امور هدایت استعدادهای درخشان)		
شورای بررسی کننده: شورای آموزشی دانشگاه		
تایید کننده: دکتر سیدجواد حسینی و اشان		
مرجع نگهداری و اعمال به روز رسانی ها: زهرا بصیری (کارشناس امور هدایت استعدادهای درخشان)		

مقدمه:

در اجرای سیاست‌های حمایت و هدایت استعدادهای درخشان مصوب جلسه ۴۱۹ تاریخ ۲۲/۲/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند ۵ بخش ج از ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه تاریخ ۱۸/۵/۸۳ مجلس شورای اسلامی مبنی بر برنامه‌ریزی برای شناسایی و حمایت از استعدادهای درخشان و هدایت آنها به سمت اولویت‌های راهبردی کشور در حوزه‌های مختلف علوم و نیز در اجرای ماده ۶۴ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر حمایت از نخبگان علمی کشور و با هدف تقویت فرایند بالندگی اعضای هیأت علمی و به ویژه تقویت رویکرد شاگردپروری اعضای هیأت علمی کشور (استادان) به منظور رفع نیازهای اساسی کشور در حوزه‌های مختلف این شیوه‌نامه تدوین می‌شود.

ماده ۱: به منظور رعایت اختصار واژه‌های زیر در این شیوه‌نامه به کار می‌رود.

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای هدایت: شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور

دانشگاه: دانشگاه بیرجند

کد رشته محل: شماره اختصاصی هر رشته - گرایش تحصیلی در دانشگاه که در دفترچه راهنمای انتخاب رشته آزمون ورودی مقطع دکتری نیمه متمرکز در سال ورود دانشجو به دانشگاه درج می‌شود.

کد محل تحصیل: شماره اختصاصی هر رشته - گرایش تحصیلی در دانشگاه که در دفترچه راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی آزمون ورودی مقطع کارشناسی‌ارشد ناپیوسته در سال ورود دانشجو به دانشگاه درج می‌شود. **استاد میزبان:** عضو هیأت‌علمی متقاضی پذیرش دانشجوی استعداد درخشان دارای مرتبه استاد تمام و دانشیاری یا اعضای هیأت‌علمی با مرتبه استادیاری که در دو سال منتهی به اعلام فراخوان پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان در فهرست دو درصد دانشمندان برتر جهان، اعلامی توسط مؤسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC) قرار گرفته باشند.

ماده ۲: دانشگاه اختیار دارد ظرفیت پذیرش بدون آزمون در دوره دکتری خود در هر کد محل تحصیل را به صورت مازاد بر ظرفیت‌های پذیرش با آزمون و بدون آزمون (بر اساس آیین‌نامه پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان در دوره تحصیلی دکتری مصوب جلسه شماره ۷۸ تاریخ ۱۴۰۱/۷/۳۰ شورای هدایت، ابلاغیه شماره ۲/۳۰۷۸۶۲ تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷)، به دانشجویان / دانش‌آموختگان دوره کارشناسی‌ارشد که بر اساس قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دوره یادشده وارد شده‌اند، با رعایت شرایط این آیین‌نامه اختصاص دهد.

ماده ۳: متقاضیان استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه باید شرایط ماده ۳ آیین‌نامه پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان در دوره تحصیلی دکتری، موضوع ابلاغیه شماره ۲/۳۰۷۸۶۲ تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ مصوب شورای هدایت را داشته باشند.

۳-۱- داشتن حداقل معدل کل ۱۶ در دوره کارشناسی و معدل کل ۱۷ در دوره کارشناسی‌ارشد مرتبط یا معدل هم‌تراز شده هر یک از دوره‌های یاد شده طبق دستورالعمل مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه (معدل دوره کارشناسی‌ارشد بدون احتساب نمره پایان‌نامه)؛

تبصره ۱: ملاک ارزیابی معدل دانشجویان دوره کارشناسی‌ارشد پیوسته، معدل کل دوره با رعایت حداقل ۱۷ یا معدل هم‌تراز شده دوره یادشده طبق دستورالعمل مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه (بدون احتساب نمره پایان‌نامه) است.

تبصره ۲: دانشجویانی که در دوره کارشناسی از دانشگاه‌های دولتی دارای رتبه کمتر از ۲۰ در رتبه بندی ISC یا دانشگاه بیرجند فارغ‌التحصیل شده‌اند، می‌توانند با داشتن معدل کل حداقل ۱۴/۵۵ و دانشجویانی که در دوره کارشناسی از دانشگاه‌های دارای رتبه ۲۰-۳۰ در رتبه بندی ISC فارغ‌التحصیل شده‌اند، می‌توانند با داشتن معدل کل حداقل ۱۵/۲۴، در پذیرش بدون آزمون دوره دکتری متقاضی باشند.

تبصره ۳: دانشجویانی که در دوره کارشناسی‌ارشد از دانشگاه‌های دولتی دارای رتبه کمتر از ۲۰ در رتبه بندی ISC یا دانشگاه بیرجند فارغ‌التحصیل شده‌اند، می‌توانند با داشتن معدل کل (بدون احتساب نمره پایان‌نامه) حداقل ۱۵/۴۶ و دانشجویانی که در دوره کارشناسی‌ارشد از دانشگاه‌های دارای رتبه ۲۰-۳۰ در رتبه بندی ISC فارغ‌التحصیل شده‌اند،

می‌توانند با داشتن معدل کل (بدون احتساب نمره پایان‌نامه) حداقل ۱۶/۲۰ در پذیرش بدون آزمون دوره دکتری متقاضی باشند.

تبصره ۴: لازم به ذکر است که پردیس‌های بین‌الملل و واحدهای اقماری دانشگاه‌های دارای رتبه زیر ۳۰ (بجز پردیس‌های اصلی دانشگاه‌ها مثل پردیس کرج یا ابوریحان دانشگاه تهران) مشمول تبصره‌های (۲ و ۳) نمی‌شوند.

تبصره ۵: متقاضیان پذیرش بدون کنکور دوره دکتری تخصصی می‌بایست تا قبل از ۳۱ شهریورماه سال پذیرش فارغ التحصیل شوند در غیر اینصورت قبولی آن‌ها لغو خواهد شد.

۳-۲- از تاریخ دانش‌آموختگی متقاضی تا اول مهرماه سال پذیرش در دوره دکتری، بیش از دو سال نگذشته باشد؛

۳-۳- کسب حداقل ۶۰ امتیاز از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و مصاحبه مطابق جدول‌های ارزشیابی پیوست ضروری است؛

۳-۴- پذیرش در رشته‌های تحصیلی مرتبط به رشته دوره کارشناسی ارشد، بر اساس تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان‌پذیر است. مدرک کارشناسی مدنظر در این آیین‌نامه باید پیش از مدرک کارشناسی ارشد مرتبط اخذ شده باشد؛

۳-۵- دارندگان مدرک حوزوی معادل کارشناسی چنانچه دوره کارشناسی ارشد خود را از طریق آزمون تحصیلات تکمیلی سازمان سنجش وارد شده‌اند، با احراز سایر شرایط می‌توانند متقاضی استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه باشند؛
۳-۶- احراز شرایط اختصاصی دانشگاه

ماده ۴: مجموع ظرفیت پذیرش دانشجوی دوره دکتری به شیوه استادمحور از طریق این آیین‌نامه (مازاد بر ظرفیت‌های پذیرش با آزمون و بدون آزمون طبق ابلاغیه شماره ۲/۳۰۷۸۶۲ تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷) بر ای هر استاد میزبان برابر با تعداد مجاز جذب دانشجوی دکتری برای عضو هیأت‌علمی مطابق ضوابط دانشگاه (ظرفیت مجاز راهنمایی پایان‌نامه دانشجوی دکتری) است. راهنمایی پایان‌نامه دانشجویان دکتری از طریق این آیین‌نامه برای استاد میزبان مازاد بر ظرفیت مجاز راهنمایی پایان‌نامه دانشجویان دکتری در آن دانشگاه است. در هر سال تحصیلی هر استاد میزبان با مرتبه استاد تمامی حداکثر ۲ دانشجو و هر استاد میزبان با مرتبه دانشیاری ۱ دانشجو و هر استاد میزبان واجد شرایط با مرتبه استادیاری (اعضا هیأت‌علمی با مرتبه استادیاری که در دو سال منتهی به اعلام فراخوان پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان، در فهرست دو درصد دانشمندان برتر جهان، اعلامی توسط مؤسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC) قرار گرفته باشد) ۱ دانشجو به شیوه استادمحور، مطابق ضوابط این آیین‌نامه می‌توانند پذیرش نمایند.

ماده ۵: فرایند پذیرش به شرح زیر است:

۵-۱- استاد میزبان موضوع رساله پیشنهادی خود را از میان موضوعات ثبت شده در سامانه نظام ایده‌ها و نیازها (نان) انتخاب و به تأیید شورای پژوهش و فناوری دانشگاه می‌رساند.

۲-۵- استاد میزبان تعداد درخواست پذیرش دانشجو، موضوع رساله‌های پیشنهادی (مصوب در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه) و رشته‌های مورد نظر (بر اساس دفترچه سازمان سنجش) را به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می‌نماید؛

۳-۵- معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه نتیجه بررسی بند ۲-۵، ظرفیت، رشته‌ها و نیمسال تحصیلی مجاز پذیرش دانشجوی استعداد درخشان را به استاد میزبان اعلام می‌کند؛

۴-۵- معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه رشته‌های مورد نظر، موضوع پایان‌نامه‌های مورد تأیید، تعداد دانشجویان قابل پذیرش در هر کد رشته محل و مشخصات استاد میزبان را از طریق ساز و کارهای اطلاع رسانی پذیرش استعداد درخشان استادمحور دانشگاه به دانشجویان اطلاع رسانی می‌کند.

۵-۵- متقاضیان حائز شرایط استعداد درخشان موضوع ماده ۳ این آیین‌نامه نسبت به ارائه مدارک خود به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه اقدام می‌کنند. نحوه دریافت مدارک و تنظیم فرم‌های مورد نیاز طبق مصوبه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می‌شود؛

۶-۵- معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مدارک ارسالی متقاضیان را برای بررسی و اعلام نتیجه در زمان مقرر به استاد میزبان ارائه می‌کند؛

۷-۵- نتیجه بررسی مدارک متقاضیان توسط استاد میزبان به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه به طور رسمی اعلام می‌شود؛

۸-۵- معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مطابق ضوابط دانشگاه، مدارک و شرایط دانشجویان قابل پذیرش اعلامی از طرف استاد میزبان را بررسی و اسامی تأیید شده را به سازمان سنجش برای تأیید صلاحیت عمومی و نهایی شدن پذیرش ارسال می‌کند؛

تبصره ۶: میزان حق التدریس و حق التحقیق استاد میزبان برای راهنمایی رساله دانشجویان استعداد درخشان پذیرش شده، به شیوه استاد محور، مازاد بر سقف پیش بینی شده در دانشگاه و بر اساس مصوبه هیئت امنای دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۷: در صورتی که استاد میزبان به هر دلیلی پس از معرفی دانشجو از سوی دانشگاه به سازمان سنجش و پیش از اعلام نتایج نهایی، امکان پذیرش دانشجو را از دست دهد، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه اختیار دارد یک عضو هیأت‌علمی دانشگاه (حائز شرایط استاد میزبان) را با رضایت دانشجو، جایگزین کند و موارد را به سازمان سنجش گزارش دهد. در صورت عدم جایگزینی استاد میزبان جدید، پذیرش دانشجو منتفی است و دانشگاه موظف است مراتب عدم پذیرش دانشجو را پیش از اعلام نتیجه نهایی پذیرش به سازمان سنجش اعلام کند.

تبصره ۸: دانشجوی پذیرفته شده توسط استاد میزبان تا قبل از اعلام نتایج موضوع ردیف ۵-۷ ماده ۵ نباید رابطه سببی و نسبی با استاد میزبان داشته باشد و در صورت احراز تخلف، استاد میزبان از جذب دانشجو استعداد درخشان استادمحور در همه

دوره های تحصیلی برای همیشه محروم می شود. مصادیق رابطه سببی و نسبی مورد نظر پس از تصویب در کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان، توسط معاونت آموزشی وزارت به دانشگاهها اعلام می شود.

ماده ۶: اتباع غیر ایرانی «مقیم ایران» ورودی دوره کارشناسی ارشد سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ و بعد از آن در صورت داشتن شرایط می توانند از تسهیلات این آیین نامه بهره مند شوند.

ماده ۷: پذیرش از طریق این آیین نامه در دوره های روزانه به صورت رایگان و در سایر دوره ها بر اساس مصوبه هیئت امنای دانشگاه انجام می شود.

ماده ۸: دانشگاه موظف است برای پذیرش مهرماه سال تحصیلی آینده خود، اسامی اساتید میزبان و شرایط پذیرش موضوع بند ۴-۵ ماده ۵ را تا نیمه اسفند ماه سال تحصیلی جاری اطلاع رسانی کند.

تبصره ۹: در صورت پذیرش با آزمون در نیمسال دوم تحصیلی (به استناد کد رشته محل مندرج در دفترچه آزمون) دانشگاه موظف است تا نیمه اول آبان ماه همان سال تحصیلی، اسامی اساتید میزبان و شرایط پذیرش موضوع بند ۴-۵ ماده ۵ را اطلاع رسانی کند.

ماده ۹: مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن بر عهده دانشگاه بیرجند است. نظارت بر اجرا بر عهده سازمان سنجش و شرح و تفسیر مفاد آن بر عهده معاونت آموزشی بیرجند خواهد بود.

ماده ۱۰: این شیوه نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۱۰ ماده و ۹ تبصره و جداول پیوست (۴ جدول شیوه امتیازدهی) در جلسه شورای مدیران حوزه آموزشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۳ به تصویب رسید و برای پذیرش دانشجو از سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ اجرایی می شود.

پیوست نحوه امتیازدهی به داوطلبان در هر یک از ردیف‌های جداول ارزشیابی، طبق دستورالعمل مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به شرح ذیل می‌باشد:

جداول ارزشیابی داوطلبان بدون آزمون دکتری موضوع بند ۳-۳ ماده ۳

جدول ۱- نحوه محاسبه امتیازات پژوهشی

ردیف	نوع فعالیت	حداقل امتیاز	حداکثر امتیاز	نحوه ارزیابی
۱ الف	۱-۱- مقالات علمی پژوهشی (داخلی و خارجی) مرتبط با پایان نامه دارای نمایه معتبر ۲-۱- گواهی ثبت اختراع مورد تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران ۳-۱- برگزیدگی در جشنواره‌های علمی معتبر بین‌المللی (خوارزمی - فارابی - رازی و ابن سینا)	۷	۴۰	- هر مقاله تا ۷ امتیاز - گواهی ثبت اختراع بین‌المللی تا ۷ امتیاز - گواهی ثبت اختراع داخلی تا ۵ امتیاز - برگزیدگی داخلی تا ۳ امتیاز - برگزیدگی بین‌المللی تا ۷ امتیاز
۱ ب	مقالات علمی-پژوهشی دارای نمایه برتر غیرمرتبط با پایان‌نامه و مرتبط با حوزه پژوهشی و تخصصی داوطلب (در اختصاص امتیاز متناسب با آئین‌نامه ارتقا متناسب با موقعیت و تعداد نویسندگان)	-	مجموع بندهای ۱ برابر ۴۰	
۲	مقالات علمی - ترویجی مرتبط با پایان‌نامه دارای نمایه معتبر	-	۶	هر مقاله تا ۳ امتیاز
۳	مقالات چاپ شده در کنفرانس‌های معتبر (داخلی یا خارجی)	-	۴	خارجی تا ۲ امتیاز داخلی تا ۱ امتیاز
۴	تألیف یا ترجمه کتاب مرتبط با رشته تحصیلی	-	۴	-
۵	کیفیت پایان‌نامه کارشناسی ارشد	-	۴	عالی تا ۴ امتیاز، بسیار خوب تا ۲ امتیاز
	حداقل و حداکثر امتیاز قابل محاسبه	۷	۴۰	-

جدول ۲- نحوه محاسبه امتیازات آموزشی

ردیف	نوع فعالیت	حداکثر امتیاز	نحوه ارزیابی
۶	معدل کل نمرات و کیفیت دانشگاه محل تحصیل دوره کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) معدل کل فارغ‌التحصیلان از دانشگاه‌های دولتی دارای رتبه کمتر از ۲۰ در رتبه‌بندی ISC یا دانشگاه بیرجند در ضریب ۱/۱ و دانشگاه‌های دولتی دارای رتبه ۲۰-۳۰ در رتبه‌بندی ISC در ضریب ۱/۰۵ ضرب شود	۶ امتیاز	- معدل: ۱۶ تا ۱۷ ..... امتیاز: ۰ تا ۱/۵ - معدل: ۱۷ تا ۱۸ ..... امتیاز: ۱/۵ تا ۳ - معدل: ۱۸ تا ۱۹ ..... امتیاز: ۳ تا ۴/۵ - معدل: ۱۹ تا ۲۰ ..... امتیاز: ۴/۵ تا ۶
۷	معدل کل نمرات و کیفیت دانشگاه محل تحصیل دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته (بدون احتساب نمره پایان‌نامه) معدل کل (بدون احتساب نمره پایان‌نامه) فارغ-التحصیلان از دانشگاه‌های دولتی دارای رتبه کمتر از ۲۰ در رتبه‌بندی ISC یا دانشگاه بیرجند در ضریب ۱/۱ و دانشگاه‌های دولتی دارای رتبه ۲۰-۳۰ در رتبه‌بندی ISC در ضریب ۱/۰۵ ضرب شود	۵ امتیاز	- معدل: ۱۷ تا ۱۸ ..... امتیاز: ۰ تا ۲ - معدل: ۱۸ تا ۱۹ ..... امتیاز: ۲ تا ۳/۵ - معدل: ۱۹ تا ۲۰ ..... امتیاز: ۳/۵ تا ۵
۸	طول مدت تحصیل در دوره کارشناسی	۳ امتیاز	کارشناسی پیوسته: - ۷ نیمسال و کمتر ۳ امتیاز - ۸ نیمسال ۲ امتیاز کارشناسی ناپیوسته: - ۳ نیمسال و کمتر ۳ امتیاز - ۴ نیمسال ۲ امتیاز
۹	طول مدت تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته	۳ امتیاز	- ۳ نیمسال و کمتر: ۳ امتیاز - ۴ نیمسال: ۲ امتیاز
۱۰	برگزیدگان المپیادهای علمی دانشجویی	۵ امتیاز	- رتبه ۱ تا ۳: ۵ امتیاز - رتبه ۴ تا ۶: ۴ امتیاز - رتبه ۷ تا ۹: ۳ امتیاز - رتبه ۱۰ تا ۱۲: ۲ امتیاز - رتبه ۱۳ تا ۱۵: ۱ امتیاز
۱۱	داشتن توانمندی زبان خارجی	۸ امتیاز	مطابق جدول شماره ۴
	جمع	۳۰	

جدول شماره ۳- امتیازات مصاحبه

ردیف	شاخص ارزیابی	حداکثر امتیاز
۱۲	تسلط در تجزیه و تحلیل مسائل علمی و پاسخگویی به سئوالات	۳ امتیاز
۱۳	وسعت نظر، نوآوری و کارآفرینی	۳ امتیاز
۱۴	شخصیت، متانت و نحوه تعامل	۳ امتیاز
۱۵	نگرش و اطلاعات فناورانه مرتبط با رشته تحصیلی	۳ امتیاز
۱۶	توانایی فن بیان و انتقال مطالب	۳ امتیاز
۱۷	همراستایی زمینه پژوهشی داوطلب با اولویت‌های علمی اعضای گروه	۱۵ امتیاز
	جمع	۳۰+

جدول شماره ۴- امتیاز توانمندی زبان خارجی

حداکثر امتیاز	TOEFL PAPER	TOEFL	TOEFL	IELTS	MSRT
	Tolimo	Computer	IBT	Equivalent	(MCHE)
۸	۶۰۰-۶۸۰	۲۵۰-۳۰۰	۹۶-۱۲۰	۷-۹/۰	۹۰-۱۰۰
۷	۵۷۵-۵۹۹	۲۳۲-۲۴۹	۸۶-۹۵	۶/۵-۶/۹	۸۵-۸۹
۶	۵۵۰-۵۷۴	۲۱۳-۲۳۱	۷۶-۸۵	۶-۶/۴	۸۰-۸۴
۵	۵۲۵-۵۴۹	۱۹۶-۲۱۲	۶۶-۷۵	۵/۵-۵/۹	۷۵-۷۹
۴	۵۰۰-۵۲۴	۱۷۳-۱۹۵	۵۶-۶۵	۵-۵/۴	۷۰-۷۴
۳	۴۷۵-۴۹۹	۱۵۲-۱۷۲	۴۶-۵۵	۴/۵-۴/۹	۶۵-۶۹
۲	۴۵۰-۴۷۴	۱۳۳-۱۵۱	۳۶-۴۵	۴-۴/۴	۶۰-۶۴
۱	۴۲۵-۴۴۹	۱۱۳-۱۳۲	۲۹-۳۵	۳/۵-۳/۹	۵۰-۵۹